

GENBRUG AF SOFTWARE

Kommunernes it-arkitekturråd, 17. september 2025

BAGGRUND OG STRATEGISK RAMME

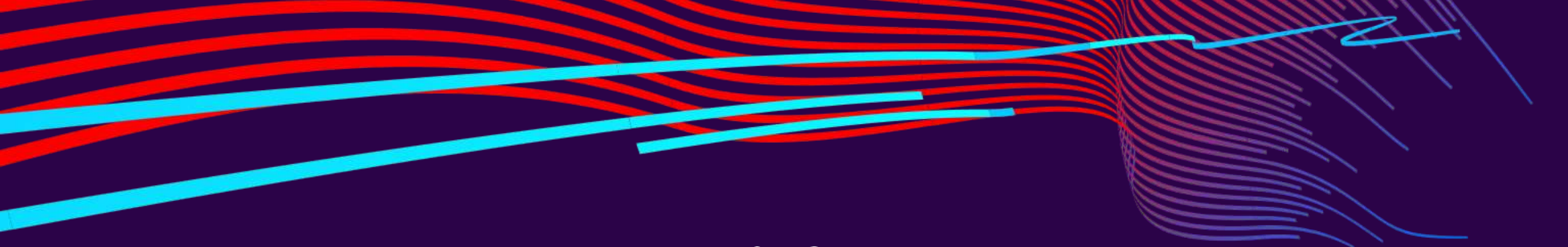
- **Udvalget for Arkitektur og Standarder (UAS)** har siden 2021 prioriteret genbrug af software i det offentlige.
- **EU's Interoperabilitetsforordning** og ambitioner om digital suverænitet fordrer behovet for egenkontrol og handlefrihed.
- **Fællesoffentlige arkitekturprincipper** (fra 2018) fremmer uafhængighed og innovation.
- Danmark er medlem af **Digital Nations** og har forpligtet sig til at fremme **open source**.

FORMÅL MED INDSATSEN

- Skabe fleksible, sammenhængende og genbrugelige digitale løsninger.
- Undgå leverandørafhængigheder og fremme deling og brug af **bæredygtige open source-komponenter**.
- Sikre bedre udnyttelse af samfundets ressourcer og digital handlefrihed.

KONKRET ARBEJDE OG LEVERANCER (2021–2025)

- **2021:** Vejledning og tjekliste om open source til offentlige myndigheder.
- **2023:** Rapport om strategisk genbrug af software i 15 lande (RISE & Open Forum Europe).
- **2024:** Review af hollandsk open source-løsning *Signalen* for mulig anvendelse i Danmark.
- **2024:** Godkendelse af roadmap og vision for genbrug af software.
- **2025:** UAS har bedt projektet om at:
 - Analysere muligheder for et nationalt **Open Source Program Office (OSPO)**.
 - Udarbejde **katalog over genbrugelige softwareløsninger**.
 - Udvikle **standard for videndeling** om offentlig kode.

VISION

I fremtidens digitale Danmark er det offentlige digitale landskab blevet transformeret gennem effektiv deling og genbrug af digitale løsninger *baseret på åbne licenser.*

Offentlige myndigheder samarbejder i et åbent økosystem, hvor digitale løsninger frit deles og tilpasses for at fremme innovation og skabe værdi for borgerne.

Digitale løsninger er designet til at være sikre, bæredygtige og lette at genbruge, hvilket giver myndighederne mulighed for at udvikle og implementere nye tjenester hurtigere og mere omkostningseffektivt på et marked med flere leverandører.

Dette åbne samarbejde understøtter både interoperabilitet, digital selvbestemmelse og et stærkt fundament for fremtidens digitale teknologier.

PRINCIPPER

Udstil løsninger, så andre kan finde dem

Offentlige myndigheder udstiller metadata og løsningsbeskrivelser i et katalog over offentlig kode

Offentlige myndigheder anvender en fælles ramme for metadata og beskrivelse af digitale løsninger.

Såvel offentlige som private aktører kan få indsigt i og vurdere muligheder for at genbruge løsninger.

Design bæredygtige løsninger, der er lette at genbruge

Digitale løsninger designs og dokumenteres, så de er lette at forstå og genbruge.

Løsningskoncept og implementeringsvejledning er vigtige forudsætninger for genbrug af løsninger.

Hvor det er relevant, anvendes bæredygtige open source-komponenter.

Genbrugelige komponenter udvikles, så de er løst koblet, og så de enkelte funktioner parameterstyret, så de let kan vælges til og fra.

Open source skaber sikre og interoperable løsninger

Open source sætter brugerne i stand til at vurdere og inspicere løsningers sikkerhed og interoperabilitet.

Sikkerhed, privatliv og tillid sikres ved hjælp af gennemsigtighed, indsigt og forsyningssikkerhed.

Løsninger skal have en governancemodel, der sikrer høj kvalitet, robusthed og it-sikkerhed ved tilføjelse af ny udvikling til løsningen.

Løsninger dokumenteres efter standarden for offentlig kode.

Del og genbrug gode løsninger

Gode løsninger deles og genbruges.

Offentlige myndigheder undgår tekniske løsninger, der skaber bindinger til specifikke leverandører, proprietære teknologier og produkter.

Der sikres aftalemæssige og tekniske rammer for, at der senere kan skiftes til en anden leverandør.

Videndeling og kompetenceopbygning

LANGSIGTET MÅL

- Etablere en **bæredygtig og uafhængig digital infrastruktur** i den offentlige sektor.
- Sikre juridisk og teknisk mulighed for **genbrug og videreudvikling** af software.
- Understøtte **innovation, sammenhæng og effektiv ressourceudnyttelse**.
- Erfaringerne fra 2021–2025 vil blive brugt i **initiativ 12** i den kommende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026–2029.

INDSTILLING

Sekretariatet indstiller at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter hvorledes de allerede opnåede erfaringer og gennemførte analyser og indsatser om digital handlefrihed kan danne grundlag for den kommende indsats i regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029
- Giver forslag til yderligere indsatser med henblik på øget genbrug af software i den offentlige sektor ud fra et ønske om digital handlefrihed og de identificerede gevinster forbundet dermed.